

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 10, 12, 17, 18 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1086“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)

DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta
1. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas 2022-02-15 Nr. S-371	1. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalis numato, kad rengiant teisės akto, kuriuo numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu siekiama reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, susijusius su naminių alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba ūkininkų ūkiuose ir šiuose ūkiuose esančiose patalpose, Departamento vertinimu, turėtų būti atliktas Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 10, 12, 17, 18 ir 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Papildomai pažymėtina, kad	Neatsižvelgta. Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada, nuostatų dėl poveikio vertinimo siūloma atsisakyti. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog rengiant teisės akto projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Kadangi rengiamas ne teisės akto projektas, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada, todėl poveikio vertinimas nebus atliekamas.

	<p>Nutarimo projekte numatytas siūlymas leisti ūkininkams gaminti ir parduoti alkoholinius gėrimus savo ūkyje ir tame ūkyje esančiose patalpose, padidintų alkoholinių gėrimų prieinamumą ir vartojimą bei turėtų neigiamos įtakos visuomenės sveikatai, todėl būtina atlikti planuojamos vykdyti naminių alkoholinių gėrimų gamybos ir prekybos veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kuris numatytas Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje.</p> <p>2. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad AKĮ tikslas – mažinti bendrąjį alkoholio suvartojimą, jo prieinamumą, piktnaudžiavimą alkoholiu, jo daromą žalą Lietuvos žmonių sveikatai ir mūsų valstybės ūkiui. Nemažiau svarbūs AKĮ 3 straipsnyje išvardinti valstybės alkoholio kontrolės politikos principai, t. y. riboti alkoholinių gėrimų pardavimo ir vartojimo skatinimą, taip pat skatinti socialinės aplinkos be alkoholio kūrimą. Todėl teikiama Nutarimo projekto nuostatos – pritarti naminės degtinės ir kitų alkoholinių gėrimų, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija ne didesnė kaip 65 tūrio procentai, gamybos, prekybos bei vartojimo įteisinimui, suteikiant gamybos, laikymo, prekybos ir vartojimo teisę ūkininkams, Departamento vertinimu, nederama su AKĮ tikslu bei valstybės alkoholio kontrolės politikos principais.</p> <p>Atkreipiame dėmesį į tai, kad ir dabar galiojantys teisės aktai nedraudžia fiziniams asmenims steigti pasirinktos teisinės formos juridinį asmenį ir vykdyti alkoholinių gėrimų gamybą ir prekybą, laikantis teisės aktuose numatytų alkoholinių gėrimų licencijavimo, apskaitos, kokybės, ženklinimo reikalavimų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įvertinus tai, kad nelegali alkoholio gamyba, kontrabanda ir nelegali prekyba siejama su stipriaisiais alkoholiniais gėrimais, pritarus siūlymui leisti ūkininkams gaminti naminius alkoholinius gėrimus, tikimasi sumažinti šešėlinės nelegalaus alkoholio gamybos ir prekybos mastus. Pažymėtina, kad turimais duomenimis, iš 293 sertifikuotų tautinio paveldo maisto produktų gamintojų, ūkininkai yra tik 72.</p> <p>Vadovaujantis Maisto įstatymo 4-1 straipsnio 1 dalimi, minėti alkoholinių gėrimų gamintojai turės būti registruoti kaip maisto tvarkymo subjektai VMVT direktoriaus nustatyta tvarka ir šių alkoholinių gėrimų gamybos ir apskaitos, prekybos ir vartojimo taisyklės, saugos ir kokybės rodiklius, technologijos reikalavimus, kontrolės tvarką nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybė.</p>
Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų	<p>1. ŽŪM nutarimo projekte taip pat siūlo ūkininkams <i>automatiškai</i> suteikti ir mažmeninės prekybos licenciją alkoholiniais produktais. Mūsų vertinimu toks siūlymas prieštarauja pagrindiniams Alkoholio kontrolės įstatymo tikslams ir iki šiol vykdytai Alkoholio kontrolės politikai. Nėra aišku kodėl tam tikriems ūkio</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ūkininkas nėra įmonė. Jiems bus leidžiama per kalendorinius metus gaminti ne daugiau kaip 1 000 litrų alkoholinių gėrimų; jie yra smulkieji gamintojai ir jiems neturi būti taikomas toks pats reguliavimas kaip įmonėms.</p>

asociacijos 2022-02-15 raštas	<p>subjektams būtų sudaromos išskirtinės sąlygos gaminant stipriuosius alkoholinius gėrimus iškart be papildomų procedūrų ir atitikties reikalavimų išpildymo gauti mažmeninės prekybos licenciją.</p> <p>2. Svarbus aspektas, kuris visiškai nėra aptariamas Nutarimo projekte, yra ir šešėline rinka. Pabrėžiame, kad Lietuvos alkoholio sektoriuje šešėlinė rinka egzistuoja būtent stipriojo alkoholio kategorijoje. Tai liečia ne tik kontrabandinius gėrimus, bet ir nelegaliai Lietuvoje pagamintus gėrimus. Viešai prieinamais duomenimis per 2020 m. Lietuvos policija baudas skyrė 138 žmonėms. Pagal Nutarimo projektą siūloma ūkininkams taikyti administracinę atsakomybę, nors pagal dabar galiojančius Alkoholio kontrolės įstatymo reikalavimus bendrovėms, turinčioms licenciją gaminti alkoholinius gėrimus už tam tikrus Įstatymo nuostatų pažeidimus yra taikoma baudžiamoji atsakomybė. Manome, kad dėl šių nuostatų savo vertinimą turėtų pateikti ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.</p> <p>Remiantis šiame rašte pateiktomis galimomis situacijomis bei argumentais nepritariame parengtam nutarimo projektui ir manome, kad skubotas jo svarstymas be papildomų diskusijų su visomis suinteresuotomis pusėmis prieštarauja gerajai teisėkūros praktikai, kurios siekia Lietuvos Respublikos Vyriausybė.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ūkininkas nėra įmonė. Jiems bus leidžiama per kalendorinius metus gaminti ne daugiau kaip 1 000 litrų alkoholinių gėrimų; jie yra smulkieji gamintojai ir jiems neturi būti taikomas toks pats reguliavimas kaip įmonėms.</p>
Finansų ministerijos raštas 2022-03-30 Nr. ((14.14Mr-03)- 5K-2202556)- 6K-2201961	<p>1. Rašte siūloma papildyti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 821) pakeitimo, suteikiant galimybę ūkininkams, kurie turėtų teisę gaminti alkoholinius gėrimus, netaikyti užstato, steigiant akcizinį sandėlį, kaip nustatyta mažosioms alaus darykloms. Atsižvelgiant į tai, kad mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės (laidavimai, garantijos) padeda užtikrinti</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Remiantis esamu teisiniu reglamentavimu, ūkininkams, gaminantiems alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 65 proc., kaip ir kitiems alkoholinių gėrimų gamintojams, būtų taikomos atitinkamos Akcizų įstatymo nuostatos. Šiuo metu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ patvirtintame Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko</p>

	<p>mokestinės drausmės laikymąsi ir mažina nepriemokos dydį, mūsų nuomone, iš ūkininkų, kaip ir iš kitų etilo alkoholio gamintojų, turėtų būti reikalaujama laidavimo (garantijos).</p>	<p>prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos ir piniginio užstato dydžio apskaičiavimo ir tikslinimo tvarkos apraše smulkiems alaus gamintojams yra numatyta galimybė netaikyti užstato, steigiant akcizinį sandėlį. Siekiant suvienodinti smulkiųjų alkoholio produktų gamintojų galimybes, sudaryti vienodas konkurencines sąlygas, siūlytina galimybę netaikyti užstato, steigiant akcizinį sandėlį, suteikti ir ūkininkams, kurie turėtų teisę gaminti alkoholinius gėrimus.</p> <p>Pažymėtina, kad ūkininkas nėra įmonė. Jiems bus leidžiama per kalendorinius metus gaminti ne daugiau kaip 1 000 litrų alkoholinių gėrimų; jie yra smulkieji gamintojai ir jiems neturi būti taikoma toks pats reguliavimas kaip įmonėms.</p>
--	---	---